HENSTILLINGER

KOMMISSIONENS HENSTILLING

af 26. april 2010

om initiativet til fælles programmering af forskningsindsatsen »Kulturarv og global forandring: en ny udfordring for Europa«

(2010/238/EU)

EUROPA KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 181, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Kulturarven, jf. UNESCO's konventioner om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv og til beskyttelse af den immaterielle kulturarv [1], er en meget skrøbelig arv, der udsættes for flere forskellige risici som følge af aldring, skadelige miljøforhold og pres fra menneskets side.

(2) For de fleste europæiske borgere er kulturarven af enestående og uerstattelig betydning såvel materielt i form af historiske bygninger, samlinger, steder og flytbare genstande som immaterielt i form af bl.a. historie, fælles hukommelse og identitet.

(3) Den samlede indvirkning af klimaændringerne, andre miljøændringer, menneskets aktiviteter og sikkerhedsrisici udgør en trussel mod den europæiske kulturarv. Navnlig klimaændringerne kan medføre uoprettelige skader på eller tab af kulturarv som følge af disse aktivers skrøbelighed og alder. Desuden udgør katastrofer og sikkerhedsrisici en trussel mod kulturarvens fysiske funktion som symboler og ikoner på europæiske byer og steder.

(4) Med henblik på at forhindre, at disse kombinerede trusler mod Europas kulturarv forårsager uoprettelig skade, er det nødvendigt at iværksætte fælles foranstaltninger.

(5) På sit møde den 3. december 2009 anerkendte Rådet (Konkurrenceevne) »Kulturarv, klimaændringer og sikkerhed« (titlen blev senere ændret til »Kulturarv og global forandring: en ny udfordring for Europa«) som et område, hvor fælles programmering ville skabe stor merværdi for medlemsstaternes nuværende opsplittede forskningsindsats. Rådets konklusioner omfatter derfor en anerkendelse af nødvendigheden af at lancere et initiativ til fælles programmering af dette område og en opfordring til Kommissionen om at bidrage til udarbejdelsen heraf. Rådet bekræftede ligeledes, at fælles programmering er en proces, som medlemsstaterne styrer, og at Kommissionen fungerer som formidler.

(6) Fælles programmering af forskning i kulturarv og globale forandringer vil gøre det muligt at koordinere forskningen på dette område og bidrage væsentligt til udviklingen af et fuldt operationelt europæisk forskningsområde for bevaring af kulturarv samt styrke Europas førende position og konkurrenceevne på dette område.

(7) For at nå de mål, der opstilles i denne henstilling, bør medlemsstaterne samarbejde med Kommissionen om at undersøge mulige initiativer fra Kommissionens side med henblik på at bistå medlemsstaterne med at opstille og gennemføre den strategiske forskningsdagsorden.

(8) For at gøre det muligt for Kommissionen at aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet bør medlemsstaterne jævnligt aflægge rapport til Kommissionen om, hvordan gennemførelsen af dette initiativ til fælles programmering skrider frem —

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

1) Medlemsstaterne tilskyndes til at udvikle en fælles vision om, hvordan samarbejde og koordinering inden for forskning på europæisk plan kan bidrage til bevaringen af kulturarv i enhver form og garantere dens sikkerhed og bæredygtige udnyttelse.

2) Medlemsstaterne tilskyndes til at opstille en fælles strategisk forskningsdagsorden med forskningsbehov og -mål på mellemlang til lang sigt for bevaringen og anvendelsen af kulturarv i lyset af de globale forandringer. Den strategiske forskningsdagsorden bør indeholde en gennemførelsesplan med højt prioriterede mål og tidsfrister samt en nærmere angivelse af, hvilke foranstaltninger, instrumenter og ressourcer der er nødvendige.

3) Medlemsstaterne tilskyndes til at inddrage nedenstående foranstaltninger i den strategiske forskningsdagsorden og gennemførelsesplanen:

[1] Definitionen af »den materielle og immaterielle kulturarv« findes i UNESCO's konvention af 16. november 1972 om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv, Paris, og i UNESCO's konvention af 17. oktober 2003 til beskyttelse af den immaterielle kulturarv, Paris.

a) kortlægning og udveksling af oplysninger om relevante nationale programmer og forskningsaktiviteter

b) styrkelse af den fælles kapacitet for fremtidsstudier og teknologivurderinger, især for så vidt angår de globale forandringers indvirkning på kulturarven, samt forebyggende og bevarende foranstaltninger

c) udveksling af oplysninger, ressourcer, god praksis, metoder og retningslinjer

d) kortlægning af områder eller forskningsaktiviteter, der med fordel ville kunne koordineres, være omfattet af fælles forslagsindkaldelser eller samling af ressourcer

e) fastlæggelse af vilkårene for den fælles forskningsindsats inden for de i litra d) nævnte områder

f) hensyntagen til de besøgendes og forbrugernes ændrede behov ved fastlæggelsen af målsætningerne for forskningsprogrammer vedrørende kulturarv

g) deling, hvor dette er relevant, af eksisterende forskningsinfrastrukturer eller udvikling af nye faciliteter, såsom fælles databaser eller modeller til analyse af nedbrydningsprocesser

h) tilskyndelse til øget samarbejde mellem den offentlige og den private sektor samt til åben innovation mellem forskellige forskningsaktiviteter og erhvervssektorer, der er forbundet med kulturarv, herunder turisme, bæredygtig vedligeholdelse og opførelse eller genopførelse af steder, bygninger eller landskaber samt tilhørende forretningsvirksomhed

i) eksport og formidling af viden, innovation og tværfaglige metodologiske tilgange

j) oprettelse af netværk af centre, der beskæftiger sig med forskning i kulturarv.

4) Medlemsstaterne tilskyndes til at oprette et fælles forvaltningsorgan for kulturarv og global forandring med mandat til at opstille fælles betingelser, regler og procedurer for samarbejde og koordinering og til at overvåge gennemførelsen af den strategiske forskningsdagsorden.

5) Medlemsstaterne tilskyndes til at gennemføre den strategiske forskningsdagsorden i fællesskab, herunder via deres nationale forskningsprogrammer eller øvrige nationale forskningsaktiviteter.

6) Medlemsstaterne tilskyndes til at samarbejde med Kommissionen om at undersøge mulige initiativer fra Kommissionens side med henblik på at bistå medlemsstaterne med at opstille og gennemføre den strategiske forskningsdagsorden og om at koordinere de fælles programmer med andre EU-initiativer på dette område.

7) Medlemsstaterne tilskyndes til jævnligt at aflægge rapport til Kommissionen om, hvordan gennemførelsen af dette initiativ til fælles programmering skrider frem.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. april 2010.

På Kommissionens vegne

Máire GEOGHEGAN-QUINN

Medlem af Kommissionen